

vel magyarázható hiányosságok a konzuli osztály új elhelyezésével kiküszöbölhetőek lesznek, s a követség adminisztratív tisztviselői a jobb külső munkafeltételek által nyújtott lehetőségek felhasználása mellett fokozott buzgalommal és kötelességtudással azon lesznek, hogy a követség adminisztrációját Követ Úr bölcs vezetése mellett mintaszerűvé tegyék.¹

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (eredeti)

¹ Sebestyén követ még több hasonló szellemű levelet intézett Károlyihoz, az adminisztratív részletfeladatokról is. A levelek parancsolgató hangja eléggé szokatlan, akkor is, ha feltételezzük, hogy valóban nagy volt a rendtelenség – a Károlyitól a követséget átvevő Szántó Zoltán is sokat panaszkodott a követségen tapasztalt rendtelenség és lazaság miatt. Sebestyén külön súlyt helyezett a követség és konzulátus különválasztására, a követ rendelkezési alapjának külön kezelésére. Úgy látszik, Károlyi tudomásul vette a revizor intelmeit.

468. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. május 15.)

Hivatkozással 23/pol. – 1948 számú jelentésre, örömmel jelenthetem, hogy a Point de Vue párizsi hetilappal fennálló vitás ügyünk lezáródott. Mellékelten tisztelettel felterjesztem a P. de Vue... számában megjelent közleményt, amely teljes elégtételt ad nekem és általában a párizsi magyarságnak az FDME társasvonatával kapcsolatban.¹ Erre vonatkozólag már a lap febr. 26-i számában is megjelent egy „dout acte”² helyesbítés, amely azonban nem elégített ki bennünket. Joe Nordmann francia ügyvéd, akit a követség peres ügyeinek vitelével megbíztam, levelet fogalmazott meg részünkre, amelyet elküldtünk a P. d. Vue igazgatójának. Erre a levélre jelentkezett Bernard Lecache, a lap szerkesztője, akit én a két háború közötti emigrációs időszakból, mint a fajüldözés elleni liga egyik megalapítóját, jól ismerek. Kérésére annak idején többször felszólaltam a náciizmus és általában a fajüldözés ellen szervezett gyűléseken. Jómagam nem beszéltem vele, de felkértem Gyomai Imre sajtóattachét és Havas Endre követségi titkárt, hogy vele a fenti ügyben tárgyalásokat folytassanak. Erre annál inkább is szükség volt, mert mint ismeretes, a P. de Vue febr. 12-i közleménye alapján mindenféle rágalmozó hírek kerültek forgalomba az FMDE által szervezett Magyarországra indított társasutazásokkal kapcsolatban. A karácsonyi társasvonatról terjesztett rágalmozások, mint ugyancsak ismeretes, az 1848. márciusi centenáris társasvonat francia részről történt brutális átvizsgálásához vezetett, s így kétszeresen ragaszkodnunk kellett ahhoz, hogy a P. de Vue című hetilappal szemben igazunkat érvényesítsük. Ezért Gyomai Imre attaché és Havas Endre titkár erőteljesen követelték egy bennünket minden tekintetben kielégítő cikk közzétételét. Hivatkoztak arra, hogy éppen Lecache-nak, aki ismeri az én múltbeli tevékenységemet, nem szabad ezt az ügyet rendezetlenül hagynia. Egyben kijelentették, nem lehet véletlen, hogy lapjában kétszer is rosszindulatú közlemény jelent meg rólam. Mire Lecache kijelentette, hogy valóban volt egy személy, aki távollétében tudatosan elhelyezte e cikkeket, és akit azóta el is küldtek a laptól. A személy nevét nem állt módjában közölni, de biztosított bennünket arról, hogy hasonló incidens a jövőben nem fog megisméltódni. Sajnálatát fejezte ki a történetek felett, és megígérte, hogy teljes elégtételt ad.

E tárgyalás eredményeképpen tette közzé azután a mellékelte cikket.

MOL XIX-J-30-a 19. doboz (fogalmazvány)

¹ Erős tanácsos 1948. február 15-i jelentése Molnár Eriknek.

„A Point de Vue nevű francia hetilap február 12-i száma Károlyi Mihály követ fényképével díszített rövid közleményt hozott, amelyben az az állítás foglaltatik, hogy Károlyi követ a francia külügyminisztériumban személyesen eljárt egy olyan vonat elindítása érdekében, mely vonattal azután Budapestről Párizsba 270 magyar érkezett volna hamis iratokkal. A cikk szerint Károlyi követet azért rendelték volna haza sürgősen 48 órai határidővel, mert a francia belügyi hatóságok felfedezték a csalást.” Károlyi Mihály megbízta Joe Nordmannt, a követség ügyvédjét, „hogy a helyesbítési eljárást és az esetleges pert a Point de Vue című hetilappal szemben megindítsa”. Gyomai sajtótatás pedig a Quai sajtóosztálya vezetőjénél tiltakozott, aki intézkedést ígért.

Erős február 13-án megjelent Chauvelnél, a Quai főtítkárnál, hogy bejelentse neki Károlyi visszatérését, egyben nála is tiltakozott. „Károlyi követ visszatérésére vonatkozó bejelentésemet M. Chauvel azzal vette tudomásul, hogy ő sohasem adott hitelt azoknak az újságírókörökben elterjedt híreknek, hogy Károlyi követ nem tér vissza Párizsba.” Bár „hallott olyan kombinációkat, amelyek szerint Károlyi Mihály a közeljövőben a londoni magyar követség élére kerülne”. Erős cáfolta ezt a hírt.

Jelentésében Erős megjegyzi még, hogy február 13-án a *Franc-Tireur* és az *Ordre* elég éles hangon tiltakozott a lengyel, magyar és más demokratikus szervezetek zaklatása ellen. (*MOL XIX-1-j 8. doboz 5/e*)

² Szó szerint: „tudomásul szolgál” (francia).

469. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. május 15.)

Tisztelt Miniszter Úr,

Kedves Barátom,

Genfből való visszaérkezésem után rengeteg munka várt rám, s éppen ezért nem tudtam elkészülni valamennyi jelentéssel. Nemcsak sok anyag halmozódott fel, de éppen most az események is beütöttek, s rögtön megérkezésem után sok találkozót kellett lebonyolítanom, hogy megfelelően informáltassam magam. Ezenkívül munkatársaim is túl vannak terhelve. Hiába, kevesen vagyunk. Erről Sebestyén követ is meggyőződhetett. Éppen ezért genfi tapasztalataimról szóló jelentésemet is csak a legközelebbi futárral küldöm. Ennek a jelentésnek a megírására különben Rákosi külön levélben kért, úgyhogy légy szíves majd neki is megmutatni.

Most csak néhány fontos, bizalmas adatot közlök.

1. Mellékelten küldöm a Fédération Syndicale Mondiale egyik főtisztviselőjétől kapott bizalmas okmányt, amely az amerikai szakszervezeti emberek és a Department of Labor¹ egy titkos megbeszéléséről számol be. Egy másik példányt a Szakszervezeti Tanácsnak is eljuttatunk.

2. A szokott forrásból a következő értesüléseim vannak a disszidensekre vonatkozólag.

a) Auer két hónapra Amerikába utazott, hogy könyvét sajtó alá rendezze. Távollétében Párizsban báró Radvánszky Antal vezeti az ügyeket, aki nemrég ugyancsak az USA-ban járt, hogy az ottani magyarság körében pénzt gyűjtsön az európai disszidensek lapjai, mozgalmi számára. Üres kézzel tért vissza.

b) A „Nyugati Hírnök” ennek folytán továbbra is anyagi gondokkal küzd. Szerkesztői megbeszéléseiken állandóan arról tanácskoznak, hogy honnan szerezzék a legközelebbi szám kiadásához szükséges pénzt. Ezekben a heti megbeszéléseken a következők vesznek részt: Doblhoff Lili, Mikes Imre, Nemestóthy Dénes, Hógye Mihály, Radvánszky Antal, Bakách-Besseney (ha Párizsban van és értesítik, mert Auer és közte, mint már említettem, nem jó a viszony), Deseffy Gyula² és Korányi János (a volt pénzügyminiszter fia).

c) Legutóbb Eckhardt Tibor levelet intézett Mikeshez és közölte vele, hogy amennyiben elfogadják az ő politikai vonalát és irányítását, előteremti a lap számára a szükséges havi 300-400 dollárt. Ezt az ajánlatot...³ a szerkesztőségi tanács egyhangúlag elutasította.